

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Ενότητα: ‘Φροντίζω το περιβάλλον’

‘Παγκόσμια και τοπική πολιτιστική κληρονομιά’

Υποθεματική Ενότητα: ‘Μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO’

Τάξη Γ, Τμήμα 2ο

Ομάδες Εργασίας: Κουτσοπούλου Άννα, Μπλούτη Έλενα, Καρβούνης Χρήστος, Κόλλιας Σεραφείμ, Μίχος Κωνσταντίνος

Λιάσκος Γιάννης, Νησιώτης Χρήστος, Νταμιάν Στέφανος, Μελίδης Πέτρος

Παπαχρήστου Χάρης, Μπάλιος Ορέστης, Παναγώτας Ταξιάρχης, Ρουσέτης Αριστοτέλης

Ο Τουρισμός και η Καταστροφή των Μνημείων

Ο τουρισμός, αν και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη, δημιουργεί **σοβαρές απειλές** για τη διατήρηση και την προστασία

των μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, ειδικά όταν είναι **ανεξέλεγκτος**.

Επιχειρήματα Υπέρ της Θέσης

Η καταστροφή των μνημείων από τον ανεξέλεγκτο τουρισμό τεκμηριώνεται με τα ακόλουθα σημεία:

1. Φθορά από την Υπερβολική Επισκεψιμότητα

Η διαρκής παρουσία μεγάλου αριθμού επισκεπτών προκαλεί σοβαρές και συχνά μη αναστρέψιμες φθορές.

- **Φυσική και Μηχανική Φθορά:**

- Οι συνεχείς επισκέψεις, το πάτημα σε ευαίσθητες επιφάνειες, τα αγγίγματα και το τρίψιμο προκαλούν σταδιακή φθορά στα υλικά των μνημείων, όπως μάρμαρα και πέτρες.
- Η υπερβολική χρήση φλας αλλοιώνει τη μορφή των μνημείων.
- Η μεγάλη επισκεψιμότητα, που συχνά υπερβαίνει την αντοχή των μνημείων, οδηγεί σε συνωστισμό και ελλιπή προστασία λόγω έλλειψης σωστού σχεδιασμού.

- **Περιβαλλοντική Υποβάθμιση:**

- Τα καυσαέρια από οχήματα και τουριστικά λεωφορεία διαβρώνουν μάρμαρα και πέτρες.
- Η αυξημένη ρύπανση, η κλιματική αλλαγή και η συσσώρευση ρύπων επιταχύνουν τη διάβρωση και τη φθορά των ευαίσθητων υλικών (π.χ. τοιχογραφίες, υφάσματα).

- Οι τουρίστες συχνά απορρίπτουν σκουπίδια στους αρχαιολογικούς χώρους, προκαλώντας ρύπανση.

2. Εμπορευματοποίηση και Αλλοίωση της Ταυτότητας

Ο τουρισμός μετατρέπει τα μνημεία από φορείς πολιτισμού σε «προϊόντα» και «τουριστικά σκηνικά», χάνοντας έτσι την πνευματική και ιστορική τους αξία.

- **Απώλεια Αυθεντικότητας:**

- Πολλά μνημεία τροποποιούνται ή διαφημίζονται υπερβολικά για να προσελκύσουν τουρίστες, χάνοντας την αυθεντική τους μορφή και την ιστορική τους σημασία.
- Γύρω από μνημεία αναπτύσσονται ξενοδοχεία, μαγαζιά και καφετέριες, καθώς και άλλες υποδομές (δρόμοι, εστιατόρια), αλλοιώνοντας τον χαρακτήρα και την αισθητική του χώρου.
- Η πώληση σουβενίρ και η εμπορική εκμετάλλευση μετατοπίζουν το ενδιαφέρον από την ιστορική αξία στο κέρδος.

- **Κοινωνική και Πολιτιστική Αλλοίωση:**

- Κυριαρχούν δυτικά και εμπορικά πρότυπα, ενώ οι τοπικές κοινωνίες απομακρύνονται από τα μνημεία, χάνοντας την πολιτιστική τους ταυτότητα.
- Οι παραδόσεις και ο σεβασμός αντικαθίστανται από μαζική κατανάλωση και επιφανειακό ενδιαφέρον.

3. Έλλειψη Σεβασμού και Βανδαλισμοί

Πολλοί τουρίστες αγνοούν τους κανόνες και προκαλούν φθορές από αδιαφορία ή απροσεξία.

- **Βανδαλισμοί:** Γράφουν συνθήματα, σκαρφαλώνουν σε τοίχους, προκαλώντας ανεπανόρθωτες ζημιές.
- **Ανεπαρκής Προστασία:** Η μεγάλη επισκεψιμότητα δυσκολεύει τη φύλαξη. Οι εργαζόμενοι στους αρχαιολογικούς χώρους συχνά δεν επαρκούν για την αποτελεσματική προστασία, με αποτέλεσμα οι μικρές ζημιές να συσσωρεύονται.

Αντιμετώπιση και Σχέση με την Οικονομία

Παρόλο που ο τουρισμός μπορεί να προσφέρει **οικονομική ενίσχυση** για τη συντήρηση των μνημείων, τα έσοδα συχνά δεν επενδύονται επαρκώς στην αποκατάσταση.

- Οι αρχές συχνά δίνουν προτεραιότητα στο **κέρδος** αντί στη διατήρηση.
- Απαιτείται **σωστός έλεγχος, σχεδιασμός και διαχείριση** ώστε να μην καταστρέφεται η πολιτιστική και ηθική αξία των μνημείων.

Συμπέρασμα: Η Λύση

Ο ανεξέλεγκτος τουρισμός υποβαθμίζει τα μνημεία, οδηγώντας σε μη αναστρέψιμη υποβάθμιση. Η λύση δεν είναι η διακοπή του τουρισμού, αλλά η **βιώσιμη ανάπτυξη** του με **σεβασμό και όρια**, ώστε η πολιτιστική κληρονομιά να διατηρηθεί και για τις επόμενες γενιές.

Αυτό προϋποθέτει:

- **Περιορισμό επισκεπτών.**
- **Αυστηρούς κανόνες προστασίας.**
- **Σωστή διαχείριση εσόδων** για συντήρηση.
- **Προτεραιότητα** στη διατήρηση αντί στο κέρδος.